

Gatelangs

NUMMER 4 - DESEMBER 2025 - 24. ÅRGANG

Tema:
Ungdoms-
kriminalitet

Byrådslederen:

Økt råskap og vold

Forebyggende politi:

Trygghetssamtaler

Natteravnene i tjeneste reiser gratis med Vy-tog

*Reisebevis får du ved å kontakte Natteravnene-kontoret

Smaken som overgår prisen

ALI Kaffe er stolt sponsor av Natteravnene.
En god kopp kaffe åpner for gode samtaler, og gir varme og trygghet.

ALI
KAFFE

KURERER GRUFF

Gatelangs

ISSN 1891-6856

ANSVARLIG REDAKTØR:

Lars Norbom
gatelangs@natteravnene.no

REDAKTØR:

Anette Haugen
gatelangs@natteravnene.no

DESIGN OG PRE-PRESS:

Per Frederiksen • vinceweb.no

TRYKK:

Trykk Service AS, Drammen

ANNONSER:

Norske Publikasjoner as
Telefon: 22 90 71 90

BESØKSADRESSE:

Natteravnene Oslo,
Christian Krohgs gate 20
0186 OSLO
Telefon: 23 00 21 20

Natteravnenes styre:

Martin Torp D'Alessandro (leder)
Hanne Hansgård (nestleder)
Hans-Petter Fjeld
Erling O. Turtum
Monica Nygaard Nytorpet
Dennis Andersen (vara)
Kristin Hoff (vara)

gatelangs@natteravnene.no
www.natteravnene.no
www.facebook.com/natteravnene1
twitter.com/ravnene

Forsidefoto: Anette Haugen
Side 3 foto: Gustav Lundborg/Pexels

«Dette tar vi på største alvor»

I media hører vi stadig om økende kriminalitet blant barn helt ned i 12-årsalderen. Mye tyder på at denne type kriminalitet har forbindelser til organisert kriminalitet.

I juli i år tente en mindreårig gutt på en rutebuss i Follo, noe som resulterte i at en person omkom og flere ble skadet, i tillegg til betydelige materielle skader. I september gikk det av en håndgranat i utkanten av Oslo sentrum. Dette er bare to av en rekke eksempler på alvorlig kriminalitet som er begått av mindreårige i den senere tid. Dette skjer, til tross for sterkt fokus på problemstillingen fra myndighetenes side. Ett av flere eksempler på slikt fokus, er Storberget-utvalget, som i mars i år leverte sin rapport til regjeringen.

Selv hadde jeg store forventninger til rapporten. Dessverre ble jeg skuffet. Det meste har vi hørt før. Fokuset var hovedsakelig på kjente årsaker til at unge havner i kriminelle miljøer, som trangboddhet, sosiale forskjeller, utenforskap etc. Svarene i rapporten var de samme som før, økt satsing på fritidstilbud, fattigdomsbekjempelse, tilrettelagt ungdomsstraff etc.

Også denne rapporten fokuserte på gjerningspersonene og hvordan vi kan hjelpe disse til å bli lovlidige borgere. Heller ikke denne rapporten satte nevneverdig fokus på ofrene for denne type kriminalitet og samfunnets behov for beskyttelse. Vi trenger ikke flere hurtigarbeidende komiteer eller utredninger – og det holder ikke at justisministeren uttaler at hun «tar situasjonen på største alvor». Nå kreves det konkret handling.

Selv er jeg utdannet fengselsbetjent og jobbet i fengselsvesenet på 2000-tallet. Med en slik bakgrunn, er jeg smertelig klar over at straff sjelden gjør de innsatte til bedre mennesker. Imidlertid tenker jeg at det finnes et skjæringspunkt mellom hensynet til den enkelte ungdom og samfunnets behov for trygghet. Når man setter fyr på en buss, dreper eller begår alvorlig voldskriminalitet, må hensynet til den enkelte vike til fordel for samfunnets behov for trygghet.

Barn og unge som har begått de mest alvorlige former for kriminalitet bør gis et godt tilbud med tanke på tilbakeføring til samfunnet, men dette må skje bak låste dører uten mulighet til unndragelse, slik at hensynet til samfunnets trygghet ivaretas. Videre tror jeg samfunnet, av frykt for å stigmatisere, har for lite fokus på hvilke faktorer disse ungdommene har til felles, som f.eks. kulturelle forskjeller. Slikt fokus er nødvendig for å sette inn målrettede effektive tiltak.

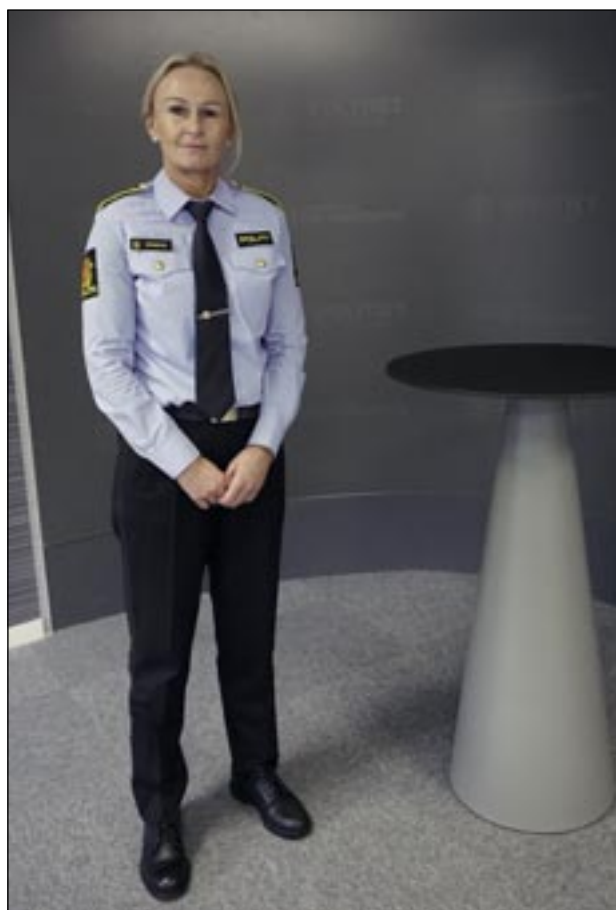
I denne utgaven møter vi blant annet byrådsleder i Oslo, Eirik Lae Solberg, som deler sine tanker om temaet. Vi ser nærmere på gjennomføring av samfunnsstraff og hvordan politiet jobber for å forebygge denne type kriminalitet.

God vandring!

Innhold

Leder	3
Bekymret over økt råskap og vold	6
Samfunnsstraff – ingen mild dom	9
– Må få konsekvenser	12
Ungdomskriminalitet i nord	14
Ungdomskriminaliteten flater ut	16
Natteravnskolen	18
Nytt om Natteravnene	20
Skaper trygghet på klubbkvelder	22
Fint å kunne hjelpe andre	25
Fra arkivet	28
Ordførerens hjørne	30

Blant det som bekymrer mest er at barn som begår kriminalitet ofte gjør det mot andre barn. se side 12

Neste Gatelangs kommer i mars
Frist for innspill er 1. februar

Tips oss!

Skjer det noe i ditt nærmiljø eller i din natteravngruppe som Gatelangs bør skrive om?

Tips oss!

Send en mail til gatelangs@natteravnene.no

Kjære lesere og annonsører!

Natteravnene® gir ut magasinet Gatelangs for å motivere til å være natteravn og skape trygge gater og lokalmiljøer over hele landet. Flere grupper organiserer natteravning landet rundt. Vi oppfordrer til å støtte opp om natteravning uavhengig av om det er vår organisasjon Natteravnene® som står bak, eller andre. Natteravning er særlig viktig for barn og unges trygghet.

Hvem er Natteravnene®?

Natteravnene® er en politisk og religiøs nøytral organisasjon som arbeider for å gjøre bysentrum og nærmiljø til trygge steder å være for alle. Natteravnene® har vært aktive siden 1990. Se flere detaljer på www.natteravnene.no.

Natteravnene® er én av flere landsomfattende aktører som tilbyr utstyr og aktiv bistand. Det er opp til den enkelte lokale gruppe hvilken aktør de ønsker å samarbeide med.

Hva går pengene til?

Inntektene fra annonsesalget går til Natteravnenes produksjon og distribusjon av magasinet Gatelangs, som utgis fire ganger per år og distribueres i hele Norge (opplag: 5.000). Overskuddet av annonsesalget går til organisasjonen Natteravnene® (org.nr. 977482518). Det går til materiell og bistand til oppstart av frivillige natteravnegrupper som tilbys i hele Norge.

Tusen takk for din støtte til magasinet Gatelangs!

Redaksjonen

Natteravn: Eirik Lae Solberg har flere ganger vært med å gå natteravn, både i regi av å være politiker og som ungdomspappa. Her fra en vandring på Tøyen i 2019.

Bekymret

For at Oslo skal bli en god og trygg by å bo i, må vi lykkes med å gi barn og unge en god og trygg oppvekst, noe som inkluderer både skole og fritid. Oslos byrådsleder, Eirik Lae Solberg, er ikke minst bekymret over den økte råskapen som preger dagens ungdomskriminalitet.

Tekst og foto: Anette Haugen

Selv om årets SaLTo-rapport (se side 16) viser at ungdomskriminaliteten i Oslo har flatet ut, så er ikke det godt nok. Vi er avhengig av at den går ned. Eirik Lae Solberg (H), byrådsleder i Oslo, er bekymret for de høye tallene, råskapen som utøves og ikke minst synes han det er trist at flere og flere unge opplever å bli ranet, truet eller utsatt for vold.

– Noe av det viktigste vi politikere kan bidra med er å gi de unge muligheter til å vokse opp som lovlige borgere. Om vi lykkes med å gi barn og ungdom en trygg oppvekst, er det ikke grenser for hva vi kan lykkes med. Men om vi mislykkes her, går hele samfunnet i en negativ retning. Å hjelpe barn og unge er en helt sentral oppgave, påpeker han.

Forebyggende rolle

Byrådslederen blir ivrig når han snakker om de unge og ungdomskriminalitet. Dette er et tema som opptar ham. Han forteller at Oslobyrådet allerede har gjort en del innen det forebyggende feltet. Det er først og fremst forebyggende de som politikere kan bidra, så er det politiets oppgave å håndheve loven.

De har samtidig et svært godt samarbeid med politiet, ikke minst gjennom politirådet (se egen ramme), der de ofte møtes og diskuterer de største utfordringene i samfunnet. Her er ungt utenforskap og ungdomskriminalitet et fast punkt på agendaen. Han er selv leder av politirådet i Oslo – og svært glad for at politiet er like opptatt av dette som ham selv.

– Kommunen har en forebyggende rolle. Litt på samme måte som Natteravnene er det vår oppgave å sørge for at det er trygge voksne der ute for de unge, sier byrådslederen, som selv har gått natteravn flere ganger ulike steder i Oslo, både i regi av å være politiker og som far, da han selv hadde tenåringer.

Skolesatsing

På spørsmål om hva som bekymrer ham aller mest når det gjelder ungdomskriminaliteten, svarer Eirik Lae Solberg:

over økt råskap og vold

– Det som bekymrer mest er vold mellom unge menn. Den økte råskapen og grovere volden vi ser, bekymrer meg, sammen med trusselen om vold. Det gir en fryktpapital. Alt for mange unge har opplevd å bli ranet, truet og utsatt for vold. Det er også stadig yngre som både utøver og blir utsatt for vold. Her har vi et stort samfunnsansvar.

Nøkkelen for å få ned volden mener han ligger innen tre hovedspor. Det første er skolen. Vi må sørge for at barn får en god start i livet, slik at de lærer å lese, skrive og regne. Det er ikke minst en forutsetning for å få seg en jobb senere.

Kyniske bakmenn er gode på å utnytte unge «skoletapere». Det begynner kanskje med at storebroren til en kompis tilbyr en cola. Så legger de på en kebab om de bringer en pakke fra et sted. Det begynner i det små, så utvikler det seg. En god skolegang er derfor avgjørende. Her er de allerede i gang med en egen ungdomsskolesatsing i levekårsutsatte områder.

Fritidskort og oppfølging

Det neste hovedsporet er å sørge for trygge arenaer for barn og unge i fritida, med trygge voksne til stede. Her trekker Eirik Lae Solberg fram et tiltak de starter med i år, men som forsterkes neste år før det kommer for fullt fra 2027, nemlig fritidskortordningen. Da er det satt av 100 millioner kroner til at alle barn som lever i familier med lav eller middels inntekt, skal få delta på fritidsaktiviteter. Det har vært gjort lignende forsøk tidligere fra andre, men han lover at nå kommer det stor satsing på dette.

– Et annet tiltak vi har gjort på fritidsarenaen er å gi støtte til idrettshaller, slik at de kan være åpne kveld og helg med voksne til stede. Mange unge vokser opp i trange leiligheter, så det er viktig å legge til rette for trygge steder å være. Frivilligheten, inkludert Natteravnene, er viktige bidragsyttere her, så da må vi også bidra til å støtte disse, påpeker han.

Politirådet

Politirådet i Oslo har som formål å utveksle informasjon, etablere felles problemforståelse og få kunnskap som er av betydning for de prioriteringer og beslutninger som foretas innenfor den enkelte sektor. Rådet ble etablert i 2007 og ledes av byrådslederen. I rådet sitter politisk og administrativ ledelse i Oslo kommune og ledelsen ved Oslo politidistrikt. Du kan lese mer om politirådet på lenken: <http://bit.ly/3VsNfQT>.

Rettsikkerhet: Det er viktig at også de unge som blir utsatt for vold føler rettsikkerhet, påpeker Oslos byrådsleder, Eirik Lae Solberg (H).

Det tredje hovedsporet er å hjelpe de som allerede har havnet i kriminalitet. Her har byrådet opprettet en ordning med én-til-én-oppfølging. Det vil si at hver ungdom får en dedikert person som for eksempel følger dem til skolen og til fritidsaktiviteter – og sørger for at de ikke er sammen med kriminelle gjenger. Denne oppfølgingen er i utgangspunktet for de mellom 12 og 18, der hovedmålgruppen er de under 15 år. (Les mer i egen ramme.)

– Vi må legge til rette for at unge som vil ut av kriminalitet faktisk klarer det. De må riktig nok være motivert selv, men er de det, må vi være der for å hjelpe dem, for eksempel med å bytte bosted, kanskje også til helt andre steder i landet, sier byrådslederen.

Barnevernsinstitusjon med lås

Når det gjelder straff for unge lovbrøyttere, mener Eirik Lae Solberg at det å senke den

kriminelle lavalderen er å begynne i feil ende. Lovbrøytterne blir stadig yngre, helt ned til 10-11 år, så hvor skal man da sette grensen? Da er det bedre med mer kraftfulle tak som virker.

– Det jeg ønsker meg er en regional barnevernsinstitusjon, som får en hjemmel fra Regjeringen til å holde barn igjen, slik de har i Danmark. Et sted der de møter en låst dør, men der det finnes hjelp til å få dem ut av kriminaliteten. Dette handler også om samfunnsvern. Vi mangler et lovverk for dette. Det er i dag lov å holde de unge igjen, men terskelen er høy og det gis bare lov for to uker av gangen. Da blir det også en papirmølle sier han, og legger til:

– Vi har flere eksempler på situasjoner der politiet kjører unge hjem til foreldrene eller til en barnevernsinstitusjon de bor på, men en halv time etterpå er de tilbake. De unge som blir utsatt for vold må jo også få oppleve et

1 2 3 4 5 6

samfunn som tar dem på alvor. For hva vil skje om deres rettssikkerhet ikke blir ivaretatt og at rettsfølelsen deres helt uteblir?

I tillegg til behovet for en barnevernsinstitusjon for de mest voldelige ungdommene, der man kan låse døra og det er lov å bruke tvang, mener byrådslederen også at det burde vært flere plasser for unge lovbytere i fengsel. Kostnadene for det er stor, men det må den være.

Letting å flytte på seg

Noen områder i Oslo, som indre Oslo, Groruddalen og Søndre Nordstrand, er blitt utpekt som kjerneområder for ungdomsvolden. Men det er lett å flytte på seg, minner byrådslederen om. Ja, det er utfordringer på Grønland, men det er det også på Majorstua. Kollektivtrafikken i Oslo tar deg overalt.

Om man sammenligner med andre byer her i landet, tenker Eirik Lae Solberg at utfordringene garantert er større i Oslo, siden det er en større by og en hovedstad som mange trekkes mot, men de har naturligvis utfordringer i andre byer i Norge også.

– I forhold til andre hovedsteder i Norden, har Stockholm store utfordringer med kriminelle nettverk, som vi gjør det vi kan for å forhindre at skal utvikle seg i samme grad her. Vi prøver imidlertid også å lære av hverandre. I København har de et prosjekt kalt «Aktive drenger», som vi har vært inspirert av til tett oppfølging av unge gutter, forklarer han.

Vellykkede prosjekter

Tilbake til forebygging og prosjekter byrådet har satt i gang, som Eirik Lae Solberg mener er gladhistorier og fungerer, trekker han blant

«De unge som blir utsatt for vold må jo også få oppleve et samfunn som tar dem på alvor. For hva vil skje om deres rettssikkerhet ikke blir ivaretatt og at rettsfølelsen deres helt uteblir?»

Forebygging: Politikernes oppgave er å hjelpe med forebygging slik at de unge får en trygg og god oppvekst, påpeker byrådsleder Eirik Lae Solberg.

Ungdomsstraff og én-til-én-oppfølging

Byrådskontoret i Oslo forteller: Etter at ungdomsstraff ble innført fra 2014, ble kommunene tillagt en rolle i å gi innhold til ungdomsstraffen. Dette ble i liten grad fulgt opp av både stat og kommuner. I Oslo er det bydelene som har ansvar for dette, og de har meldt om særlig behov for et tilbud for ungdommer som har problemer med voldsatferd. Det er det de nå innfører. Én-til-én-oppfølging kan inngå som en del av ungdomsstraff.

- Det er avsatt fire millioner til et byomfattende målrettet endrings- og mestringsarbeid for ungdom under 18 år som har utfordringer med voldsatferd. Unge i straffegjennomføring skal prioriteres i tilbudet, men det er også åpent for unge som ikke er ilagt en straffereaksjon. Barne- og familieetaten startet opp tiltaket høsten 2025.
- Én-til-én oppfølgingen, som er finansiert med 25 millioner kroner årlig, er i utgangspunktet for de mellom 12 og 18. Hovedtyngden av de kommunen skal forsøke å få på rett kjørl, vil trolig være de under 15, men dette kan variere fra bydel til bydel, fra år til år. Du kan lese mer om dette på: <http://bit.ly/3lyuR69>.

annet fram «Nabolagsklubber». Det er et prosjekt der de har gitt økonomisk støtte til idrettslag i levekårsutsatte områder, for at klubbene kan drives, blant annet med betalende trenere, slik at ungdommen har fritidsaktiviteter.

– Et annet prosjekt vi har holdt på med siden 2018, er å finansiere sommerjobber og etter hvert også deltidsjobber til ungdom, slik at de kan føle mestring, tjene egne penger og komme seg opp om morgenen. I utgangspunktet har det vært jobber i kommunen, men nå har vi også fått flere i næringslivet med på dette – og vi vil svært gjerne ha med flere, sier han.

Byrådslederen håper og tror også at det såkalte hurtigsporet (se side 11) for de under 18 år vil bidra positivt. Tidligere kunne det ta så lang tid fra lovbruddet var utført til straffen skulle sones at mange av de unge sannsynligvis ikke lenger hadde en følelse av at det var en sammenheng mellom lovbrudd og straff.

Til slutt påpeker Eirik Lae Solberg at tallet for ungdom i Oslo i alderen 15 til 24 år som står helt utenfor skole- eller arbeidsliv, er altfor høyt. I 2023 sto 7 700 unge i den alderen helt utenfor. Det tallet må ned. Det kan kun skje ved nøye oppfølging, så her har Oppfølgings-tjenesten i Oslo en stor jobb å gjøre.

Oppfølgingstjenesten i Oslo

Oppfølgingstjenesten skal hjelpe ungdom som har rett til videregående opplæring til og med det året de fyller 24 år. De hjelper deg dersom du:

- Ikke har søkt eller tatt imot opplæringsplass.
- Har avbrutt opplæringen før den er ferdig og heller ikke har fast arbeid.
- Vil ha informasjon om rettighetene dine.

De kan hjelpe deg med arbeid, kurs eller skoleplass og har også egne skoletilbud. Du kan lese mer på: <http://bit.ly/4mvgBcf>.

Statistikk og tall

Foruten i SaLT-to-rapporten (se side 16), finner du de nyeste tallene for ungdomskriminalitet i Oslo og gjengkriminalitet på lenkene: <http://bit.ly/4myKwJZ> og <http://bit.ly/42Cdxnw>.

Personlig tilpasning: Samfunnsstraff er ingen mild dom, påpeker Beate Kristensen (t.v.) og Siham Sidali. Det er samtidig viktig med personlig tilpasning for at straffen skal fungere best mulig.

Samfunnsstraff

– ikke en mild dom

De ti største friomsorgskontorene i Norge har alle en ungdomsansvarlig og fokus på unge domfelte i alderen 15-24 som gjennomfører straff i samfunnet. Hos Oslo friomsorgskontor er de klare på at det å bli dømt til samfunnsstraff ikke er en mild dom, slik mange kan tro.

Tekst og foto: Anette Haugen

Vi har alle hørt om kriminalomsorgen, men hva er det egentlig som er deres ansvar? Det er å gjennomføre varetektsfengsling og straffereaksjoner etter domfellelse, både innen- og utenfor fengsel. Domfelte som ikke dømmes til fengsel, men for eksempel til soning med fotlenke eller samfunnsstraff, følges opp av friomsorgskontorene ute i kommunene.

Når det gjelder unge domfelte under 18 år, er det strenge regler for å sette barn i fengsel. Slik straff benyttes kun når det er strengt nødvendig

og ved egne ungdomsenheter, der det totalt finnes 21 soningsplasser fordelt på tre fengsler (Bjørgvin, Romerike og Evje). De fleste unge, domfelte må i stedet møte opp og får oppfølging ved friomsorgskontorene, som alle har fokus på tilpasning og oppfølging av unge mellom 15 og 24 år.

Egen ungdomsansvarlig

For å høre litt mer om hva slags type straff unge som ikke soner i fengsel kan få, hva slags oppfølging de gis, hva slags kriminalitet som øker mest og hvem de unge kriminelle er, har Gatelangs blitt invitert til Oslo friomsorgskontor i Marieboes gate i Oslo sentrum. Det er også her de domfelte møter. Friomsorgskontoret har en stor resepsjon og hyggelige lokaler.

De som tar oss imot er Beate Kristensen, som er ungdomsansvarlig i friomsorgen i Oslo, en stilling hun har hatt i tre år, men hun har vært ansatt her i 25 år. I tillegg er det Siham Sidali, avdelingsleder for avdeling

1 2 3 4 5 6

ung. Avdelingen har eksistert siden 2002, da den tidligere samfunnstjenesten ble erstattet med samfunnsstraff. Siham har jobbet her siden 2003.

På spørsmål om hva slags type straff friomsorgen generelt har ansvar for, forklarer de at det blant annet kan være samfunnsstraff, soning eller varetekt med fotlenke, møteplikt for de som er prøveløslatt, de har et program mot ruspåvirket kjøring, bøteteneste for folk som ikke klarer å betale bøkene sine og så er det paragraf 12, soning i institusjon.

Mindreårige

Vi skal imidlertid konsentrere oss om straff og oppfølging av de som er under 25 år – og ikke minst lovbrøyttere under 18 år. Siden den kriminelle lavalder i Norge er 15 år, kan ikke de som er yngre enn det straffes av politiet eller domstolen. For disse kobles andre instanser inn. De unge under 15 år er med andre ord ikke kriminalomsorgens ansvar.

– I dag har vi til enhver tid rundt 35 domfelte som var under 18 år da lovbruddet ble begått og som gjennomfører samfunnsstraff i Oslo. Her er det veldig få i aldergruppen 15-16 år. Tallene varierer imidlertid litt fra år til år, forteller Beate og Siham.

De forklarer videre at det spesielt er tre områder som peker seg ut med tanke på hvor de unge lovbrøytterne kommer fra. Det er Groruddalen, Søndre Nordstrand og indre Oslo. Inntil 80 prosent har en annen etnisk bakgrunn enn norsk, selv om mange er født og oppvokst her. De aller fleste er gutter, men det er også noen jenter, spesielt i enkelte perioder.

Kriminelle nettverk

Typen kriminalitet de dessverre ser er økende blant de under 18 år er grov kriminalitet, slik som knivstikking og drapsforsøk. Andre ting som har økt, er kriminalitet knyttet til rus og psykiatri. Når det gjelder rus kan det handle om både salg, omsetning og bruk.

– Kriminelle nettverk er et annet økende problem. Vi er spesielt bekymret for sårbar ungdom som sliter psykisk og som lett kan bli dratt inn i disse nettverkene. Her er det veldig vanskelig å hjelpe. Mange av dem har ikke opplevd et A4-liv eller omsorg, påpeker Siham.

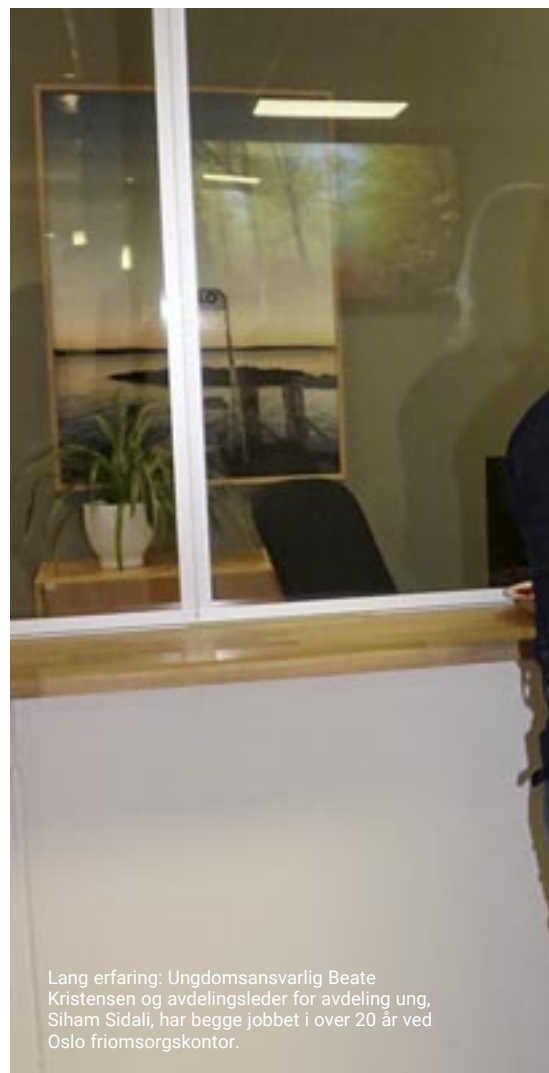
– Det er en del som ikke er blitt utredet, der det er mye i de unges liv som ikke har fungert – og et system som ikke har greid å fange opp dette. De ender opp her, bifaller Beate.

Når lovbrøytterne er under 18 år, holdes foreldrene orientert. Noen har vokst opp med foreldre som selv er kriminelle, men det er også mange foreldre som virkelig har prøvd å hjelpe barna sine. Til slutt gir de kanskje opp, de klarer ikke mer.

Samfunnsstraff

Selv om friomsorgen har ansvar for flere typer straff som gjennomføres ute i samfunnet, er samfunnsstraff en viktig del av oppgaven deres. Her lurer vi først på forskjellen mellom den tidligere samfunnstjenesten og samfunnsstraff, som erstattet denne ordningen i 2002?

– Gjennom samfunnstjeneste kunne du avskrive straff ved å gjøre arbeid ute i samfunnet, for eksempel gjennom frivillig arbeid i ulike organisasjoner. Det kan du også gjennom dagens samfunnsstraff, men nå kan

Lang erfaring: Ungdomsansvarlig Beate Kristensen og avdelingsleder for avdeling ung, Siham Sidali, har begge jobbet i over 20 år ved Oslo friomsorgskontor.

Dette er Kriminalomsorgen

Kriminalomsorgen skal gjennomføre varetektfengsling og straffereaksjoner på en måte som er tillitvekkende for samfunnet og som motvirker strafflagde handlinger.

Det skal legges til rette for at lovbrøyttere kan gjøre en egen innsats for å endre det kriminelle handlingsmønsteret.

Det norske straffegjennomføringssystemet er basert på humanistiske prinsipper og på individuell tilrettelegging for de domfelte og innsatte. Hensynet til kravet fra samfunnet om vern mot kriminelle handlinger skal balanseres med hensynet til utsiktene til den enkelte domfelte og innsatte har for å vende tilbake til samfunnet som framtidig lovlydige borgere.

Det er straffegjennomføringsloven som regulerer og legger rammene for hvordan straff skal gjennomføres både i og utenfor fengsel. Visjonen til Kriminalomsorgen er «Straff som endrer», og de tre verdiene deres er åpenhet, trygghet og nyttenking.

du i tillegg avskrive straff gjennom kurs vi tilbyr, slik som sinnemestring, samtaler du deltar i, leksehjelp, terapi og annen oppfølging. Det gjør at vi kan tilpasse tilbudet og oppfølgingen bedre til den enkelte, forklarer Siham og Beate.

Én time samfunnsstraff tilsvarer det samme som én dag i fengsel. Om den domfelte ikke møter til de avtalte timene, får det konsekvenser. Dokumentert sykdom er lovlig forfall, men det er stort sett det eneste. De kan innskjerpe tiltakene og ilegge innskjerpsamtale og meldeplikt. I verste fall kan de stanse en sak og domstolen kan omgjøre soningen til fengsel.

Ikke en mild dom

– Vi tilrettelegger godt og bytter ut innholdet om det ikke passer eller fungerer. Det å få en samfunnsstraff er ikke en mild dom, slik noen tror. Mange er ikke vant med et A4-liv og sliter med å møte opp på bestemte steder til bestemte tider. Noen vil heller i fengsel og synes det er enklere å sitte inne med svært faste rammer. Samfunnsstraff er imidlertid en god ting for de som kan profitere på det. Det er ikke alle det gagnar å sitte inne, påpeker Siham.

Dette er samfunnsstraff

Samfunnsstraff utmåles ikke i dager og år, men i et antall timer som skal gjennomføres innen en tidsfrist. Minimum er 30 timer, maksimum er 420 timer.

Gjennomsnittsdommen ligger nærmere 70 timer. Gjennomføringstiden skal normalt ikke være mer enn ett år. Det går også an å få en deldom som innebærer både ubetinget fengselsstraff og samfunnsstraff.

Kilde: kriminalomsorgen.no, der du kan lese mer om alle tiltakene, inkludert informasjon til pårørende.

– Det gjelder å skape tillit, da er det lettere å tilpasse innholdet i en samfunnsstraff, slik at det kan bidra til å få den unge domfelte ut av kriminaliteten. Det er jo det som er målet, fastslår Beate.

De to mener også helt klart at det ikke er farlig å ha de som dømmes til samfunnsstraff ute i samfunnet. Domstolen gjør en nøye vurdering ved straffeutmålingen. Samfunnsstraff blir ikke gitt til de som har utført alvorlig kriminalitet.

Etter at gjennomføringstiden av samfunnsstraffen er ferdig, har ikke kriminalomsorgen mer ansvar, men det gis mulighet for eksempel til å fortsette å møte hos bydelspsykologen om det har vært en del av samfunnsstraffen. Andre instanser, slikt som miljøteam ute i bydelen, kan fortsette oppfølgingen av den straffedømte om han eller hun samtykker. Det gjør de fleste.

Tilhørighet

Mange får en tilhørighet når de gjennomfører samfunnsstraff. Om en person for eksempel har en musikkinteresse, så prøver man kanskje å finne et lydstudio der straffen kan gjennomføres. Det bidrar til at en del i etterkant ønsker

å fortsette å jobbe som frivillig på stedet de var under soningen og andre får til og med fast jobb.

Individuell tilrettelegging er derfor svært viktig for å hjelpe den domfelte tilbake til samfunnet og ut i jobb. Håpet er også at det nylig innførte hurtigsporet for lovbrutere under 18 år, der tiden fra lovbruddet er utført til straffen er gjennomført, vil bidra positivt. Her handler det imidlertid ikke bare om en hurtig straffesakskjede, men også om rettsikkerhet tilpasset unge, med god samhandling i hele straffesakskjeden, for å sikre treffsikre reaksjoner for unge.

Det er riktig nok en ankefrist på tre uker man må vente på, men det er ingen kø for å starte straffegjennomføringen hos friomsorgen. Unge domfelte kan derfor raskt komme inn i et program med oppfølging. En annen positiv effekt Siham og Beate ser i hurtigsporet, er at det gir et bedre samarbeid mellom kriminalomsorgen, politidistriktet og domstolen.

Bedre samarbeid på alle plan tenker de kan være en viktig nøkkel i jobben for å få ned ungdomskriminaliteten. Friomsorgen i Oslo har noen medarbeidere som jobber to dager i uka i fengsel og tre dager på friomsorgskontoret. Denne ordningen har de kun i Oslo, men de skulle ønske kriminalomsorgen hadde mer ressurser, slik at flere kunne jobbe på denne måten. Det bidrar ikke minst til bedre og tettere oppfølging av de unge domfelte.

Dette er hurtigsporet

Hurtigsporet for lovbrutere som er under 18 år på handlingstidspunktet, ble formelt innført i desember 2024 for å få ned tiden fra et lovbrudd er gjort til dom er avsagt og straffen er gjennomført.

Det skal forebygge ny kriminalitet, øke trygghetsfølelsen, ivareta tilliten til rettssystemet og sørge for treffsikre og raske straffereaksjoner. Et hovedmål er å få til mer effektiv og god samhandling i hele straffesakskjeden, og at ungdommen følges tett opp fra straffbar handling og frem til straffen er gjennomført.

Hurtigsporet gjelder for alle straffesaker der gjerningspersonen var under 18 år på gjerningstidspunktet innenfor Oslo tingretts rettskrets. Dette omfatter:

- Førstegangsløvbrytere som har begått mindre alvorlige lovbrudd, for å hindre videre kriminalitet.
- Gjengangere og ungdom som har begått alvorlige lovbrudd, med mål om å redusere tilbakefall og forhindre rekruttering til kriminelle miljøer.
- Ungdom under den kriminelle lavalder (under 15 år), som kan følges opp med forebyggende tiltak.
- Ungdom under straffegjennomføring, som var under 18 år på gjerningstidspunktet, for å sikre tett oppfølging av domfelte og effektiv behandling av bruddsaker.

Kilde: <https://www.domstol.no/no/domstoler/tingrett/oslo-tingrett/nyheter/na-er-hurtigsporet-i-gang/>

–Må få konsekvenser

Selv om politiet ikke kan straffe barn under 15 år, har de etterforskningsplikt for unge helt ned i 12-årsalderen. Kunnskapen de får fra dette deler de med andre, inkludert barnevernet. Blant det som bekymrer mest er at barn som begår kriminalitet ofte gjør det mot andre barn.

Tekst og foto: Anette Haugen

Denne høsten har vært preget av en rekke hendelser der svært unge personer, helt ned i 12-13-årsalderen, har vært involvert i alt fra granatkasting til knivstikking. Selv om statistikk viser at ungdomskriminaliteten har flatet ut og gått noe ned de siste årene, er Oslopolitiet likevel svært bekymret for det de ser av grov vold og trusler fra svært unge mennesker.

– Blant det som bekymrer er at barn og unge som begår kriminalitet i stor grad gjør dette mot andre barn, slik at disse barna blir utrygge. Her er det snakk om både vold, trusler og i visse perioder ransbølger, også utført av barn under 15 år, sier Jane Bechmann Dahl, leder for forebyggende enhet i Oslo politidistrikt.

Etterforskningsplikt

Om politiet i Norge ikke kan straffeforfølge barn under den kriminelle lavalder på 15 år, har de likevel en god del informasjon om de svært unge som begår kriminalitet. De har nemlig etterforskningsplikt for alle straffesaker som innbefatter barn helt ned til 12 år. Kunnskapen de innhenter fra etterforskningen deler de med andre instanser, ikke minst med barnevernet.

Av andre ting politiet kan bidra med for barn og unge, på et forebyggende plan, er å innkalle til bekymringsamtaler. Det kan skje etter at kriminalitet er utført, men også før, når det er grunn til bekymring for at en ungdom er i ferd med å begå lovbrudd. Det hender politiet har slike samtaler med svært unge barn. Foreldrene må da naturlig nok godkjenne samtalen, så varierer det om de foresatte blir med inn til samtalen eller sitter utenfor.

– I en del tilfeller er det bare flaks at barn ikke ender opp med å bli drapsmenn etter episoder med knivstikking. De skjønner ikke konsekvensene av det de gjør. Derfor er det

viktig å etterforske alle saker, også de som innbefatter vold utført av personer under 15 år. Det er også nødvendig at det får en form for konsekvenser for dem, påpeker Jane Bechmann Dahl.

Synlige i bybildet

I tillegg til å etterforske har politiet en viktig funksjon opp mot de unge ved å være synlig i bybildet. De har en del prioriterte områder over hele byen der de prøver å være ekstra til stede, noe som inkluderer områder i Oslo Vest.

– I disse områdene kan det foregå mye utrygghetsskapende kriminalitet. Her er det spesielt viktig å samarbeide med andre etater, ikke minst gjennom SaLTo-samarbeidet i Oslo og SLT-samarbeidet i Asker og Bærum. Informasjonen tilstedeværelsen gir, deler vi med barnevernet og andre aktører dersom det er grunnlag for det. Vi har også det som kalles politirådet på et strategisk nivå, der vi har et godt samarbeid både med Oslo, Asker og Bærum kommuner, forteller Jane Bechmann Dahl.

Her trekker hun også fram to satsningsområder de har stor tro på. Det gjelder én-til-én-oppfølging av ungdom (les mer side 8) og hurtigsporet for de under 18 år (les mer side 11).

Digitale foreldremøter

En annen metode politiet kan bruke for å nå ut med informasjon, til mange på en gang, er digitale foreldremøter. Det har vært prøvd tidligere, samtidig som et digitalt foreldremøte om «rekruttering av mindreårige til voldskriminalitet» skulle holdes få dager etter at Gatelangs snakket med Jane Bechmann Dahl på Polithuset på Grønland i Oslo i midten av oktober.

I «innkallingen» sto det blant annet: «Politiet

Ikke overrasket: Selv om situasjonen med ungdomskriminalitet bekymrer, er Oslopolitiet ikke overrasket over utviklingen de ser, påpeker Jane Bechmann Dahl.

ønsker med dette å dele kunnskap om status, faresignaler og utviklingstrekk foreldre bør være klar over som et ledd i å forhindre ny rekruttering av barn og unge til denne typen kriminalitet. Målgruppen er foreldre og andre voksenpersoner som er tett på barn og unge. Vi oppfordrer foreldre og foresatte til å se møtet sammen med barna sine.»

– Temaet her handler om VAS (violence as a service), som vi kan oversette til «vold som handelsvare». Fenomenet vi opplever nå stammer fra Sverige. Det som gjør dette ekstra krevende, er at bakmennene rekrutterer svært unge gjennom digitale plattformer. Barn kan bli lokket med penger til å utføre kriminelle handlinger, uten at de aner hva de begir seg ut på eller hvem de utfører oppdraget på vegne av. Pengene ser de svært sjeldent. Derfor er det viktig at foreldre følger ekstra godt med, sier Jane Bechmann Dahl.

Straffereaksjoner

For å gå tilbake til det Jane Bechmann Dahl sa om at voldshandlinger må få konsekvenser også for de helt unge, så lurer vi på hva slags straff det er mulig å gi? For de under 15 år

13-åring tatt

En granat eksploderte ved Pilestredet i Oslo tirsdag kveld. Tre mindreårige personer er innbrakt av politiet - to av dem skal være 13 år gamle.

Bussbrann-siktet 15-åring: Begikk rundt 40 lovbrudd på under to år

- En varig voldsspiral

Disse områdene i Oslo preges av gjenger og ungdomskriminalitet.

Barneran i Oslo: 13-åring knyttes til flere ran

Økning i ungdomsvold: – Man kan med hell ta tilbake foreldrerollen

Ungdom skal ha angrepet med kniv og øks: – Uakseptabelt

«I en del tilfeller er det bare flaks at barn ikke ender opp med å bli drapsmenn etter episoder med knivstikking.»

Jane Bechmann Dahl er leder for forebyggende enhet i Oslo politidistrikt.

forstår vi at de etterforsker og videreformidler kunnskap, men hva med de mellom 15 og 18?

– Her kan det være snakk om ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging. Dette er straffereaksjoner som eies av konfliktrådet og som er utviklet for å passe de unge. Det innebærer individuell oppfølging, tilpasset den enkelte, der flere ulike faggrupper er med på oppfølgingen, forklarer hun og legger til:

– Konfliktrådet kan også stå for megling – og ved alvorlig kriminalitet har vi ungdomsfengslene. At vi har egne plasser i fengsel til ungdom, er svært bra. Her møter de unge et skreddersydd opplegg, som blant annet inkluderer skole, helsehjelp med mer. Alt dette er viktig for at de skal fungere godt når de kommer ut i samfunnet igjen.

Jane Bechmann Dahl forklarer videre at en rapport som ble utarbeidet i 2024, basert på bakgrunnen til 55 ungdommer som alle sto for ti eller flere alvorlige straffbare forhold hver, viste at de fleste av disse ungdommene selv hadde vært utsatt for vold i nære relasjoner eller omsorgssvikt. Dette viser hvor viktig det er med individuell tilpassing.

Gladhistorier

På spørsmål om hun har noen gladhistorier å fortelle i forhold til forebyggende prosjekter de mener har fungert bra, trekker Jane Bechmann Dahl fram Trygghetsprogrammet som er utviklet av Oslo politidistrikt. Hun forklarer:

– Det er et tilbud til alle under 18 år som blir utsatt for vold, trusler, ran eller seksuelle overgrep. Det er et lavterskeltilbud innenfor SaLTø-samarbeidet, der de som ønsker kan komme inn til en trygghetssamtale med eksempelvis en person i politiet eller en miljøarbeider på skolen. Samtalene tilbys for at de skal få tilbake den offentlige tryggheten og samtidig forhindre at de selv oppsøker kriminalitet for å få trygghet den veien.

– Én-til-én-oppfølging av de som alt har utført kriminalitet har vi også stor tro på. Det er samtidig viktig å minne om at de fleste unge er lovlydige. Hele 97 prosent er ikke registrert med kriminalitet i Oslo. Vi er likevel bekymret for utviklingen, fordi bildet er så uoversiktlig når det skjer digitalt og på tvers av grenser, nærmest som en digital forretningsidé.

Jane Bechmann Dahl bekrefter samtidig at

norsk politi er i tett dialog med Sverige om deres erfaring på feltet – og hun håper også at all oppmerksomheten dette nå får i mediebildet forhåpentlig kan bidra til at foreldre følger nærmere med på hva barna gjør på sosiale medier.

Natteravnene

Til slutt vil Jane Bechmann Dahl gjerne gi noen rosende ord til Natteravnene og samarbeidet politiet har både med dem og andre frivillige som bidrar til trygghet i samfunnet.

– Natteravnene er med på å være våre øyne og øre for å se hva som skjer ute på gata og støtte de som trenger det. Hele samfunnet må ta et ansvar, der har Natteravnene en viktig funksjon. Jeg har selv samarbeidet mye med Natteravnene både på Norway Cup, i Oslo Vest og da jeg var stasjonert på Manglerud. Natteravnene er høyt verdsatt fra politiets side. Politiet, kommunen og frivillige har alle viktige roller hver for seg, men også sammen, fastslår hun.

Ungdomskriminalitet i

Det er ikke bare i Oslo og andre storbyer i sør de er bekymret for ungdomskriminalitet. Også i de to nordligste fylkene har ungdomskriminaliteten økt i senere år. I Alta ser de foruten rus, blant annet en del utfordringer i forbindelse med uhensiktsmessig kjøring blant unge.

Av Anette Haugen

Den 1. september ble det arrangert folkemøte i Alta i regi av Norsk narkotikaforebyggende forening og deres rusforebyggende prosjekt: «Bry deg – si nei til narkotika». Her var blant andre ordfører, politi og SLT-koordinator til stede. Tilsvarende møter ble i høst holdt flere steder i de nordligste fylkene, slik som i Bodø, Tana, Hammerfest og Sandnessjøen.

SLT-koordinator i Alta, Ida Halsvik, syntes det var positivt at møtet nesten trakk en helt full kinosal. De frammøtte var både foreldre og mange som jobber innen ulike tjenester der de møter på ungdom og deres utfordringer i samfunnet.

– Jeg tror mange ble litt skremt, men på en positiv måte. Det var ikke tallene som ble framlagt som var så skremmende, situasjonen var ikke verre enn vi trodde, men vi ble blant annet nøye fortalt hvordan stoffene virker – og det tror jeg skremte en del. Betydningen av at voksne er til stede, ikke bare for egne barn, men også naboens, ble tydelig presisert, sier hun.

Type kriminalitet

På spørsmål om hva slag ungdomskriminalitet de ser mest av i Alta og om det er noe hun er

spesielt bekymret for, foruten narkotika og annen rus, svarer Ida Halsvik:

– Det som er litt spesielt med Finnmark er de store avstandene vi har i fylket. Alta er på en måte en liten hovedstad i Finnmark, der vi også har en videregående skole. Det gjør at mange, både unge og voksne, trekkes hit.

– Vi ser litt økning i ungdomskriminaliteten, men ikke så mye innen narkotika. Det viser Ungdata-undersøkelsen, som gir en fin pekepinn på situasjonen. Det kan naturligvis være en del mørketall, siden den utføres på skolen og de med de største problemene kanskje ikke var på skolen dagen undersøkelsen ble besvart, slik at rusproblemer blir underrapportert.

– Ifølge undersøkelsen er heller ikke alkohol et stort problem, selv om de fleste oppgir å ha forsøkt alkohol ved utgangen av videregående skolegang. Mot slutten av ungdomsskolen, rapporterer omtrent 25 prosent å ha forsøkt alkohol. Tallene er ganske like blant gutter og jenter, mens når det gjelder narkotikabruk er det litt høyere blant gutter enn jenter.

– Noe som bekymrer er imidlertid trafikkriminalitet. Vi har som sagt store avstander, slik at det er mange som tar lappen

på kjøretøy du kan kjøre fra du er 16 år, slik som UTV, ATV, moped og mopedbil. Det gir litt utfordringer. Det er mest snakk om hensiktsløs kjøring, men det har også vært tilfeller der man bytter en tur for en tjeneste. Vi har heldigvis ikke sett noen store ulykker på grunn av dette, men vi frykter at det kan komme.

– Ellers har vi ikke opplevd type VIPPS-ran som i storbyene, men vi opplever noen voldsepisoder, blant annet på skolen. Mye av det kan være knyttet opp mot hatytringer.

Forebygging

Som SLT-koordinator jobber Ida Halsvik først og fremst med barn og unge i alderen 10 til 25

Synlige: I Alta er de bevisste på at det er viktig at de voksne er synlige og til stede for de unge. Fra venstre: Karoline Anseth (politi: forebyggende kontakt), Ida Halsvik (SLT-koordinator) og Kristian Nordli (politi: operativ forebygger). (Foto: @mediaveien)

nord

Attraktiv: Mange trekkes til Alta, som fungerer som en slags «hovedstad» i Finnmark. (Foto: @mediaveien)

SLT-modellen

SLT står for Samordning av Lokale rus- og kriminalitetsforebyggende Tiltak. SLT-modellen er en modell for å samordne rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge. Gjennom å koordinere informasjon, kunnskap og ressurser mellom kommunale aktører og politi, samt næringsliv og frivillige organisasjoner, skal modellen fremme gode og trygge oppvekstvilkår. Alle norske kommuner kan ta i bruk SLT-modellen, og i dag benyttes SLT i rundt 200 kommuner. Sekretariatet for konfliktrådene (Sfk) har det nasjonale ansvaret for faglig oppfølging og støtte til SLT-samarbeidet i kommunene.

Kilde: Konfliktrådet
(<https://konfliktraadet.no/slt/>).

år, der hovedmålgruppen er tenåringer mellom 13 og 18 år. Siden forebygging og det å identifisere problemene tidlig er viktig, må de imidlertid for noen holde et oppsyn allerede fra 10-årsalder og noen ganger enda tidligere. Det hender de får rapportert inn både bruk og salg av rusmidler blant svært unge barn.

– Vi slipper dem heller ikke når de er 18 år. Mange i den aldersgruppen har venner som er eldre, så det er nødvendig å følge med videre. Når det gjelder forebyggende tiltak, så er mestring og meningsfylte aktiviteter noe av det viktigste vi kan bidra med. Det inkluderer tett oppfølging av tilstedeværende voksne som faktisk ser og viser at de bryr seg, i tillegg til lavterskel fritidsarenaer, påpeker hun.

Her understreker hun at de voksne må være gode rollemodeller – og at disse helst bør være unge voksne som ungdommen vet hvem er. I

Alta har de en fantastisk utekontakt, som hun tror de fleste unge kjenner til. De har dessuten to unge, operative politibetjenter som er flinke med de unge og som i ungdomsmiljøet blir betraktet som kule.

Fritidsaktiviteter og tiltak

Av fritidsaktiviteter er det en del for de unge å finne på. Ida Halsvik forteller at Alta er en idrettskommune, der mange unge er aktive. Videre har de to fritidsklubber. Det er Huset, som holder åpent for unge i alderen 13-18 år – og så er det Kom.inn, som holder åpent for de fra 13-19 år. Noen sjeldne ganger holder Kom.inn også åpent for de som er ett år eller to yngre.

– På fritidsklubbene er det nulltoleranse for rus. Slik sett kan det være vanskelig for de som allerede har et rusproblem å finne et sted være.

Noen trekker mot kjøpesenteret Amfi og henger der. Da er det igjen viktig at det er gode, voksne rollemodeller til stede for å følge med og ta en prat med dem, sier hun.

Er det unge under kriminell lavalder som virker å ha problemer, blir disse identifisert og eventuelt innkalt til forebyggende samtaler hos politiet. I tillegg kan barnevernet kobles inn, det kan opprettes en undersøkelsessak – og ved siden av prøver man å gi hjelp og støtte.

– Jeg mener vi har god forståelse for utfordringsbildet vi har blant ungdommen her i Alta. Vi kunne selvfølgelig med mer midler og en bedre økonomi gjort mer, men vi gjør det beste vi kan med de midlene vi har, fastslår SLT-koordinator Ida Halsvik.

NB: Denne artikkelen er skrevet av Velferdsetaten og ble først publisert på deres nettsider 07.05.2025. Den er gjengitt med tillatelse.

Ny rapport viser at ungdomskriminalitet

Rapporten «Barne- og ungdomskriminaliteten i Oslo» viser at flere kriminalitetskategorier flater ut – men på et noe høyere nivå enn før pandemien.

I 2024 var det registrert totalt 7695 anmeldelser i aldersgruppen 10–22 år. Av disse hadde 2789 anmeldelser (36 prosent) én eller flere mistenkte i alderen 10–17 år og 5043 anmeldelser (65 prosent) hadde en eller flere mistenkte i alderen 18–22 år.

Voksne i alder 18–22 år er registrert med mest kriminalitet

På tross av at kriminaliteten blant de under 18 år har fått mye oppmerksomhet den siste tiden, er unge voksne i alderen 18–22 år registrert med mest kriminalitet. Utviklingen i et lengre tidsperspektiv, kontrollert for befolkningsvekst, viser at kriminaliteten blant barn og unge ligger på et lavere nivå nå, enn tidlig på 2000-tallet.

I 2024 har det vært en svak nedgang i kriminaliteten blant de under 15 år, og motsatt noe økning blant ungdom i alderen 15–17 år. Det meste av kriminaliteten blant de i alderen 10–22 år knytter seg til unge voksne, og spesielt unge menn.

Langsiktige tiltak – fra forebygging til kriminalitetsbekjempelse

På tross av dette får utviklingen i et kortere tidsperspektiv ofte mye oppmerksomhet, og brukes for å understreke behovet for tiltak, fra forebygging til kriminalitetsbekjempelse.

Utfordringen knyttet til barn og unge som begår kriminalitet er verken ny, eller en akutt problemstilling, men et samfunnsproblem som krever koordinerte og langsiktige tiltak.

Om rapporten

Rapporten «Barne- og ungdomskriminalitet i Oslo» er utarbeidet av Felles enhet for Forebygging i Oslo politidistrikt. Rapporten viser situasjonsbildet og kriminalitetsutviklingen blant unge i Oslo i 2024. Den ble presentert på SaLTo-konferansen 7. mai, som samler politi, SaLTo-koordinatorer i bydelene og Velferdsetaten, utdanningssektoren og andre som jobber med barn og unge i Oslo.

Flest anmeldelser blant vold, vinning og trafikk

Vold, vinning og trafikk er de lovbruddskategoriene hvor det er registrert flest anmeldelser blant barn og unge i alderen 10–

22 år. For barn og unge under 18 år utgjør vinning og vold de største kategoriene i 2024.

Videre viser rapporten:

- En nedgang i anmeldelser for vinning blant de under 18 år, det gjelder hovedsakelig færre anmeldte butikktverier.
- En svak økning i antall anmeldelser for vold. Det har vært en økning i anmeldelser for fysisk vold i 2024, sammenlignet med 2023. Økningen knytter seg utelukkende til en økning i anmeldelser med mistenkte i alderen 15–17 år.
- En nedgang i anmeldelser for fysisk vold blant de under 15 år. De fleste anmeldelsene for fysisk vold er for kroppskrenkelse, som er den minst alvorlige av underkategoriene.
- Færre anmeldelser for bæring av kniv og annet våpen i 2024, sammenlignet med 2023 (-17 prosent).
- Antall anmeldelser synker med alderen.

Bæring av kniv og våpen i fokus hos politiet

Bæring av kniv og annet våpen er en kategori hvor politiets fokus og kontrollvirksomhet kan ha stor betydning. På grunn av det store skadepotensialet har politiet et vedvarende fokus på bæring av kniv og annet våpen.

Dette kan også påvirke anmeldelsestallene, ved at det fører til økt avdekking og mindre mørketall. Antall unge som er registrert for gjentatt kriminalitet, 4 eller flere lovbrudd gjennom året, har gått noe ned sammenlignet med tidligere år.

Nedgang i antall barn og unge registrert med gjentatt kriminalitet

I 2024 ble 185 barn og unge registrert med gjentatt kriminalitet. Til sammenligning ble 217 barn og unge registrert med gjentatt kriminalitet i 2023.

Rapporten inkluderer en analyse av saker hvor barn og unge anmeldes for seksuallovbrudd på sosiale medier. Snapchat fremstår som den plattformen som er mest brukt til deling av seksualiserte bilder og videoer mellom barn og unge.

Hele rapporten: Les sammendraget av rapporten til høyre. Hele rapporten kan lastes ned og leses på lenken: <https://bit.ly/45IQFe9>.

(Illustrasjon: Forsiden av SaLTo-rapporten 2024)

Kriminaliteten i Oslo flater ut

Om SaLTo

SaLTo er Oslo kommune og Oslo politidistrikt sitt kriminalitetsforebyggende samarbeid etter SLT-modellen. SaLTo står for sammen lager vi et trygt Oslo. Som en del av SaLTo samarbeidet har Oslo politidistrikt siden 2006 utarbeidet årlige, offentlige rapporter om barne- og ungdomskriminaliteten i Oslo

Sammendrag av rapporten

I 2024 var antall anmeldelser, og antall personer i aldersgruppen 10-22 år registrert med kriminalitet tilnærmet likt som i 2023. Det har med andre ord ikke vært en videre økning etter den mye omtalte økningen i 2023. Dette kan leses som en indikasjon på at utviklingen som ble observert i 2023, og i årene umiddelbart forut for pandemien har avtatt, og er på vei til å snu. Hvordan utviklingen vil se ut de nærmeste årene er imidlertid vanskelig å fastslå med sikkerhet.

I 2024 var det registrert 7695 anmeldelser med en eller flere mistenkte i alderen 10-22 år. I 2789 av disse anmeldelsene var minst en av de mistenkte i alderen 10-17 år. Det har vært en svak nedgang i den registrerte kriminaliteten blant de under 15 år, og motsatt en svak økning blant ungdom i alderen 15-17 år. I 5043 av anmeldelsene var minst en av de mistenkte unge voksne i alderen 18-22 år. Det meste av kriminaliteten blant de i alderen 10-22 år knytter seg til unge voksne, og spesielt unge menn.

Ser man utviklingen i barne- og ungdomskriminaliteten i et lengre tidsperspektiv, og justert for befolkningsvekst, er den registrerte kriminaliteten blant barn og unge på et lavere nivå nå, enn den var på tidlig 2000-tallet. På tross av dette får utviklingen i et kortere tidsperspektiv ofte mye oppmerksomhet, og brukes for å understreke behovet for tiltak, fra forebygging til kriminalitetsbekjempelse. Utfordringen knyttet til barn og unge som begår kriminalitet er hverken ny, eller en akutt problemstilling, men et samfunnsproblem som krever koordinerte og langsiktige tiltak.

De lovbruddstypene som barn og unge oftest anmeldes for er vold, vinning og trafikk. Blant de under 18 år er en stor andel av anmeldelsene innenfor kategoriene vold og vinning, hvorav butikkyveri utgjør en betydelig andel av anmeldelsene for vinningskriminalitet. For unge voksne er bildet mer variert, de største kategoriene er trafikk, vold, narkotika og vinning.

Det har vært en økning i anmeldelser blant ungdommer i alderen 15-17 år. Blant de under 15 år og blant unge voksne i alderen 18-22 år var det en svak nedgang i antall anmeldelser for vold. Det var også en nedgang i antall anmeldelser for bæring av kniv og annet våpen blant barn og unge på tvers av aldersgruppene. Det var motsatt en økning i antall anmeldelser for trusler for alle aldersgruppene.

En stadig større del av barn og unges liv skjer på sosiale medier, og dette påvirker også kriminaliteten. En analyse av saker hvor barn og unge anmeldes for seksuallovbrudd på sosiale medier belyser denne utfordringen. Barn og unge som deler seksualiserte bilder av seg selv eller hverandre risikerer at disse blir delt utenfor det som var intensjonen. Deling av bilder, videoer og seksualiserte interaksjoner på nett kan også gjøre barn og unge sårbare for fysiske overgrep, spesielt når dette skjer i en relasjon hvor forskjellen i alder og modenhet er stor. Snapchat fremstår som den plattformen som er mest brukt til deling av seksualiserte bilder og videoer mellom barn og unge.

Kriminalitet blant barn og unge er et tema som vekker stort engasjement, og har fått mye oppmerksomhet den siste tiden. Samtidig er det viktig å understreke at de fleste barn og unge er lovlydige, de lever gode, produktive liv, og er ikke registrert med kriminalitet.

Starte en gruppe?

Ønsker du å starte opp en natteravngruppe der du bor, så kontakt natteravnkontoret på telefon 23002120 eller via nettsiden vår: natteravnene.no.

Innenfor blant annet Oslo og Viken kan vi hjelpe til med igangsettelse, delta på møte med foreldrene i nærmiljøet og *bidra med oppstartsmateriell*.

Mangfold

Natteravnene består av foreldre, besteforeldre, gifte, single, venner, venninner, unge, gamle, yrkesaktive, pensjonister – kort sagt alle slags mennesker som bryr seg om andre. Mange grupper er organisert gjennom ungdomsskoler, bydeler eller frivilligsentraler – og det finnes grupper over hele landet.

Førstehjelp

Det er kjekt å kunne førstehjelp både hjemme og når du går ute som natteravn. Som natteravn i Oslo og Akershus har du mulighet for å delta på gratis førstehjelpskurs.

Natteravnene

Savner du Natteravnene i ditt nærmiljø?

– Vi hjelper deg videre!
Ta kontakt på:
post@natteravnene.no

Én fredag

Det er 104 fredags- og lørdagskvelder i året. Kan du bruke én av dem på natteravning er det supert.

Du forplikter deg ikke på noen annen måte enn å møte opp denne ene kvelden.

Vil du ha Gatelangs i postkassa?

JA, jeg vil ha et gratis abonnement på Gatelangs!

Navn:

Adresse:

.....

Postnr/-sted:

Til:

Natteravnene Oslo
Christian Krohgs gate 10
0186 Oslo

Gatelangs kommer ut fire ganger i året

Foruten å skrive om hva som rører seg rundt omkring gatelangs der Natteravnene er til stede, tar vi opp viktige temaer, som diskriminering, ungdom og fritid, foreldrerollen, ildsjeler, frivillighets-Norge med mer.

Vil du ha bladet rett hjem i postkassa – helt gratis?

Send en mail til gatelangs@natteravnene.no skriv «Nytt abonnement» i emnefeltet og adressen din i mailen, så kommer bladet hjem til deg fire ganger i året.

Eller du kan fylle ut slippen til høyre og sende i posten.

i et Fugleperspektiv

Griper ikke inn

Du trenger ikke kunne kampsport eller klare å løfte ti kilo i benkpress for å bli natteravn. Natteravnene griper aldri inn i voldssituasjoner, men kontakter politiet ved behov.

Lærerikt

Du får ikke én krone i lønn for å gå natteravn, men kunnskap om hva barn og unge gjør i helgene, god mosjon, frisk luft, nye venner – for ikke å snakke om god, sosial samvittighet.

Gratis mosjon

En natteravn går i gjennomsnitt 15 097 skritt på seks timer. Så langt gikk i hvert fall fem vandrere i snitt da de ble utstyrt med skrittellere en lørdagskveld. En måling på anbefalt daglig aktivitet ser slik ut:

Antall skritt:

2 000 – 4 000:	Svært inaktiv dag
4 000 – 6 000:	Inaktiv dag
6 000 – 8 000:	Moderat aktiv dag
8 000 – 10 000:	Aktiv dag
10 000 og mer:	Svært aktiv dag

Er du en natteravn?

Test deg selv:

	Ja	Nei
Er du mellom 18 og 90 år?	☐	☐
Trives du blant mennesker?	☐	☐
Har du et positivt menneskesyn?	☐	☐
Er du utrustet med sunn fornuft?	☐	☐
Liker du frisk luft og mosjon?	☐	☐

Fikk du fem «ja»? Da er du sannsynligvis den perfekte natteravn!

Ta kontakt med din lokale natteravngruppe eller kontoret på telefon 23002120 eller via nettsiden vår: natteravnene.no.

Utstyr

Alle vandrere har på seg lett gjenkjennelige gule refleksevester med natteravnlogo. De er i tillegg utstyrt med førstehjelpsutstyr.

«Natteravnene var der da det ikke skjedde. Å være natteravn handler om alt som ikke skjer.

Slagsmålet som ikke begynner. Voldtekten som ikke finner sted.

Ved å vandre gatelangs virker Natteravnene dempende på vold og konflikter. Å være natteravn er sosialt, hyggelig og meningsfylt.

Og noen ganger uendelig viktig.»

(Reklameteksten som ble brukt på TV da Natteravnene vant «Reklame for alvor» i 2003.)

Starten

Det var to politimenn som startet Natteravnene i Norge. Vinteren 1990 var Dag Halgard og Gudmund Johnsen på studietur i Karlstad i Sverige.

Der ble de presentert for «Natt-ugglorna», som kort fortalt gikk ut på at voksne, edru mennesker vandret sammen i grupper i sentrumsgatene på kvelds- og nattestid i helgene. Tanken bak var at vanlige folk kunne være med å redusere vold, rus og hærverk ved å være til stede. Politimennene brakte med seg ideen hjem til Norge.

Senere har Natteravnene blitt en selvstendig organisasjon.

1. mai 1990

300 mennesker møtte opp utenfor Oslo rådhus for å være med på den første vandringen natt til 1. mai 1990, i regi av Oslo politikammer. I 1991 ble prosjektet omdannet til en selvstendig organisasjon. På samme tid ble det startet opp natteravngrupper i andre norske byer.

Hva er Natteravnene?

Det er en frivillig organisasjon der voksne, edru mennesker i organisert form vandrer i lokalmiljøet på kvelds- og nattestid i helgene. Natteravnenes oppgave er å være synlige og tilgjengelige, i håp om at dette i seg selv virker dempende på vold og skadeverk. De bistår også personer som av en eller annen grunn ikke er i stand til å ta vare på seg selv, noen ganger ved å formidle kontakt til det offentlige hjelpeapparatet.

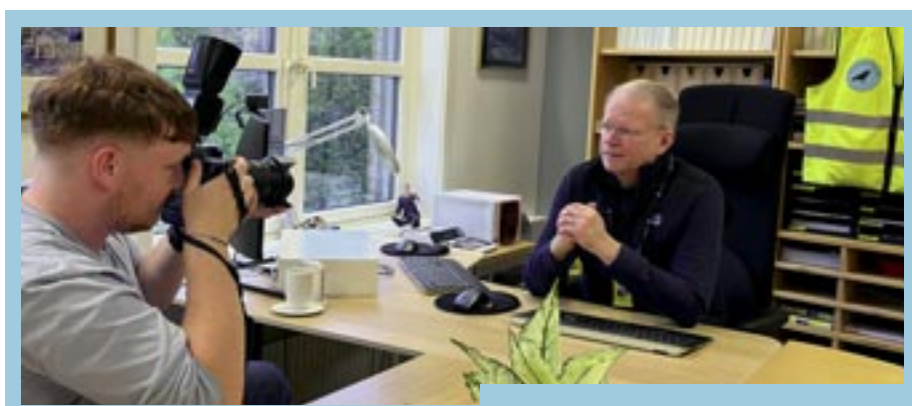
Faddervandring: Helgen 15.-16. august stilte Velferdstinget i Oslo og Akershus i samarbeid med studiestedene, Oslo kommune og SiO, som vanlig med faddervakter i Oslo sentrum for å gi de nye studentene en trygg studiestart. Tradisjonen tro stilte også Natteravnene opp side om side med faddervaktene. (Foto: Arild Olsen)

Arendalsuka: Natteravnene var også i år innom Arendalsuka i august, ikke minst for å delta på flere av arrangementene i regi av Frivillighet Norge. Det skjedde mye i Frivillighetsteltet, men frivilligheten deltok også på debatter på andre arenaer i Arendal. (Foto: Anette Haugen)

Høstvandring: Natteravnene i Oslo sentrum har vært trofast ute på vandring i hele høst, der både vær, oppdrag og hvor travelt det har vært i bybildet har variert. Det er aldri kjedelig, men alltid nyttig å være natteravn. Her fra en fargerik stund på en regntung septemberdag. (Foto: Arild Olsen)

Før valget: Den 5. september var Natteravnene i Oslo sentrum som vanlig ute på ravnning. Da traff de blant annet på Høyreleder Erna Solberg, som gjerne ville være med på et bilde under siste innspurt av valgkampen. Her sammen med natteravnene Arild Olsen (t.v.) og Ali Siad. (Foto: Natteravnene)

Daily Telegraph: Den 21. oktober var den britiske storavisen Daily Telegraph innom natteravnkantoret i Oslo sentrum for å gjøre et intervju med generalsekretær, Lars Norbom, om gjengkriminalitet og rekruttering av unge lovbytere. (Foto: Elisabeth S. Jakobsen)

Oktoberfest: I Oslo sentrum er det som regel god stemning under den årlige oktoberfesten. Når det er arrangementer i sentrum, er dessuten Natteravnenes tilstedeværelse ekstra viktig. Her er en rapport fra de frivillige som var ute fredag 11. oktober, samme kveld som Norge også vant VM-kvalifiseringskampen i fotball mot Israel:

«Den 11.10 skrives inn som en ganske hektisk natt for Natteravnene. Mange folk ute på byen gjorde at det ble en del å gjøre på oss sju som var ute. Med stand strategisk plassert på Youngstorget, vandregruppe og bilgruppe, fikk vi vist nytten av å ha oss i bybildet. Det ble alt fra hyggelige samtaler, trøst og veianvisninger, til blodige sår og en og annen slåsskamp. Samtidig er kanskje dette en av vaktene vi har fått aller mest skryt fra publikum for at vi er ute.»

(Foto: Glenn Fredriksen)

Førstehjelpskurs: Tirsdag 23. september ble det arrangert førstehjelpskurs for de frivillige natteravnene i Oslo sentrum. De ti deltakerne var svært aktive og fikk gode tilbakemeldinger fra sykepleier Lena Hansen i Folk og Helse som holdt kurset. Det ble innføring både i hjerte- og lungeredning, hvordan bruke en hjertestarter, litt om forbindelse av sår, forgiftning, rus og hvordan man ellers skal møte de ulike situasjonene man kan komme opp i.

Hun minnet om å tenke egen sikkerhet og at man aldri skal være redd for å ringe 113. Ring heller en gang for mye enn en gang for lite. Det beste er å laste ned og ringe via 113-appen, for da ser de hvor du ringer fra. Alle fikk øve seg på både hjerte- og lungeredning, der regelen fremdeles er 30 kompresjoner og to innblåsninger – og på bruk av hjertestarter. Hun påpekte også at man ikke skal være redd for å brette noen ribbein under kompresjonene, du kan ikke gjøre noe galt her – og det viktigste er å gjøre noe. Det er alltid bedre enn å gjøre ingenting. På det ene bildet blir frivillighetskoordinator i Natteravnene, Elisabeth S. Jakobsen, brukt som prøvedukke av kursleder Lena Hansen. Hun viser hvordan sjekke om den skadede puster og i så fall hvordan personen skal legges over i stabilt sideleie. På den andre øves det på bruk av hjertestarter, kombinert med hjerte- og lungeredning.

(Foto Anette Haugen)

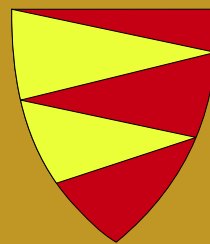
Natteravnene i Vestnes:

Skaper trygghet på kl

Ansvarlig: Julie Rypdal Eide er ansvarlig for Natteravnene i Vestnes kommuner. Hun er ansatt i kommunen, blant annet med ansvar for SMUD ungdomsklubb. (Foto: privat)

ubbkvelder

SMUD: Ungdom som koser seg inne på Klubben SMUD. (Foto: privat)

Hver torsdag er det klubbkveld for ungdommen i Vestnes kommune. Det er et populært lavterskeltilbud, som bidrar til at mange unge trekker til sentrum. For å sikre at alle har det bra, er det også trygge voksne, frivillige natteravnere ute denne kvelden.

Av Anette Haugen

Vestnes er en liten kommune i Møre og Romsdal fylke. Den ligger sør for Romsdalsfjorden og omtrent midt mellom Ålesund og Molde. Kommunen har rundt 7 000 innbyggere, der bosettingen er geografisk spredt og kommunesenteret ligger i tettstedet Helland.

Hver torsdag mellom klokka 18 og 21 kommer det mye ungdom til sentrum, for da holder SMUD ungdomsklubb i regi av kommunen åpent for alle fra åttende trinn og opp til 18 år. Klubbens lokaler ligger i rådhuset et par minutter fra sentrumskjernen, som blant annet består av et kjøpesenter, noen butikker, apotek, postkontor, bakeri, kafeer og tre restauranter.

Mye ungdom ute

Den som er ansvarlig for Natteravnene i Vestnes kommune er Julie Rypdal Eide, som selv er ansatt i kulturenheten i Vestnes kommune, blant annet med ansvar for SMUD ungdomsklubb.

– Ungdomsklubben ligger under frivillig-sentralen og er et lavterskeltilbud, der alt er gratis og du ikke trenger å melde deg på noe. Vi serverer alltid varm middag fra klokka 18, ofte med dessert. Ellers er det ymse aktiviteter de unge kan drive med, som X-box, brettspill, biljard etc. Mange koser seg også bare med å henge litt rundt – og noen går litt fra og til i sentrum, forteller hun.

Klubben er svært populær, slik at lokalene nesten begynner å bli for små. Det er en politisk uavhengig klubb, der inkludering står i fokus. De har blant annet fått midler til drift av Bufdir, mens det er frivillige voksne som passer på de unge inne på fritidsklubben. Siden ungdommen også oppholder seg en del ute og i resten av sentrum, kom tanken om at det ville lurt å ha noen trygge, voksne til å passe på også ute i gatene.

Startet i fjor

– Når det oppholder seg mange unge på en plass kan det være mange fallgruver. Vi så at det kunne være et behov for å ha trygge, voksne også ute i gatene, slik at ungdom som kanskje syntes ting er litt vanskelig, har noen voksne å henvende seg til. Vi prøvde først å få startet opp med en gruppe natteravnere i 2023, blant annet via skolen, men da fikk vi bare tre-fire påmeldte, så det ble for lite, forklarer Julie Rypdal Eide.

Hun ga imidlertid ikke opp og prøvde på nytt i fjor. I tillegg til igjen å kontakte skolen, trakk hun med seg folk hun kjente og var ganske aktivt ute i sosiale medier, der hun blant annet

Natteravnene i Vestnes

- Startet opp høsten 2024.
- Går hver torsdag klokka 19-21.
- Oppmøtested på SMUD ungdomsklubb på kommunehuset.
- Kontaktinfo: julie.eide@vestnes.kommune.no
- Facebook: Vestnes natteravn.

Samarbeid: Til venstre på bildet er natteravnene Kristoffer Håseth og Marius Karlsen, sammen med et par av de som jobber frivillig på selve klubben. (Foto: privat)

påpekte at om mange melder seg, trenger hver enkelt bare å gå en gang i halvåret. Denne gang lyktes hun bedre, slik at de nå er en gruppe med 16 natteravnere som deler på å gå.

– Vi startet opp med et informasjonsmøte i fjor høst, der jeg informerte om hva Natteravnene er og hvilke regler som må følges. I vår gikk natteravnene som var ute alltid fire i følge, men siden Vestnes er et lite sted med et lite sentrum, er det fra i høst bare to og to som går sammen. Det ser ut til å dekke behovet, sier Julie Rypdal Eide.

Kun torsdager

Vandredagen til Natteravnene i Vestnes er hver torsdag fra klokka 19 til 21. Det er da, etter middagsserveringen, at de unge begynner å vandre litt rundt. De har dessuten bestemt seg for å konsentrere seg om disse torsdagene, siden det er da de vet at ungdommen er ute.

Det er riktig nok en del aktiviteter for barn og unge i Vestnes også andre dager i uka. De har en god kulturskole, korps, dans, turn og mye annen idrett – og hver fredag står KRIK (kristen idrettskontakt) for et populært volleyballarrangement, men det er ikke like mye ungdom ute på et enkelt sted da.

Når det gjelder hvem som har meldt seg til vandring, er noen av de frivillige foreldre med barn i målgruppen til SMUD ungdomsklubb, men det er også en del som har yngre barn. De fleste er anslagsvis mellom 40 og 50 år, men i tillegg er det noen svært unge natteravnere, som tidligere selv gikk på SMUD, men som nå er blitt for gamle. At disse nå er med på å gå natteravn synes Julie Rypdal Eide er fint å se.

Organiseringen

Etter informasjonsmøtet i fjor, laget Julie Rypdal Eide en turnusliste hun sendte ut på epost til alle som deltok på møtet. I tillegg har hun laget en chatgruppe for Natteravnene i

Vestnes på Messenger. Hun har presisert at om folk trenger å bytte vakter, da må de sørge for å spørre de andre i chatgruppa. Det har til nå gått veldig fint.

Siden hun jobber på ungdomsklubben hver torsdag, klarer hun ikke selv å være med ut i gatene. Natteravnene har imidlertid base på ungdomsklubben, så hun snakker alltid med dem når de henter natteravnvestene sine og går ut. De rapporterer også tilbake til henne underveis om de er innom for en kopp kaffe – og når de er ferdig for kvelden. Er det stille ute og de ser at all ungdommen er i eller nær klubben, da blir natteravnene der.

– Natteravnene som er ute har stort sett bare positive ting å melde om. Det er som regel stille og fredelig, men flere av de unge tar kontakt både for en prat og kanskje for å få et drops. Det har vært få hendelser hvor vi har måttet kontakte foreldre eller lignende, sier Julie Rypdal Eide.

Forebyggende

Også ungdommen virker å være positive til Natteravnene. Inntrykket er at de synes det er kjekt at de er der, ikke minst om de føler seg litt utrygge og trenger noen å snakke med.

Julie Rypdal Eide tenker også at det at de er ute i gatene med trygge, voksenpersoner ukentlig, har en fin og forebyggende effekt i forhold til uønsket aktivitet som narkotikasalg. Ikke at de har slitt så mye med dette, men Vestnes ligger midt mellom Molde og Ålesund og kan fort bli et knutepunkt. Da er det bra hvis ryktet går om at det er natteravnere på stedet.

Politiet er også informert om natteravnaktiviteten og setter stor pris på at de er der ute. Gjennom sin jobb på SMUD har hun god dialog med politiet, men heldigvis har ingen av natteravnene så langt hatt behov for å kontakte dem eller andre av nødetatene.

Klare for ravnng: Her er natteravnene Marie Håseth og Innocent Nsenga klare for kveldens vandring. (Foto: privat)

Ut på tur: Her er ravnene Kristoffer Håseth og Marius Karlsen på vei ut. (Foto: privat)

Fint å kunne hjelpe andre

Han var bare 18 år da han ringte Natteravnene i Oslo sentrum for å melde seg som frivillig. Siden har det blitt mange vandringar på Kevin Guriby. Han har stor interesse for førstehjelp og det å hjelpe folk. Å se takknemligheten i øynene til de som blir hjulpet, betyr mye.

Av Anette Haugen

Kevin Guriby (21) er oppvokst på Lunder på Hadeland, men flyttet til Oslo i 2018 i forbindelse med skolegang. Han er nå bosatt i Alna bydel og har i løpet av årene han har bodd i Oslo blitt godt kjent med hovedstaden.

– Det var moren min som kjente til Natteravnene og anbefalte meg å kontakte dem da jeg klaget over at jeg hadde lite å gjøre. Jeg sendte en melding til Natteravnene og ble innkalt til et lite møte. Der snakket jeg med Elisabeth, som er natteravnkoordinator. Kort tid etter var jeg med på min første vandring, forklarer Kevin.

Førstehjelp og folk

Selv om han den gang kun var 18 år og det var en viss aldersforskjell opp til flere av de andre frivillige natteravnene i Oslo sentrum, følte Kevin seg godt mottatt. På bakgrunn av hans store interesse for både førstehjelp og folk, fant han også fort ut at det å være natteravn var en ting han trivdes godt med.

– Som natteravn treffer du mange hyggelige mennesker – og ute på vandring har vi også mange ganger kommet opp i situasjoner der kunnskap om førstehjelp kommer godt til nytte, fastslår den trofaste natteravnen.

På spørsmål om han også bidrar med annet frivillig arbeid, forteller Kevin at han er aktiv i Norsk Folkehjelp. Der er han både autorisert førstehjelper og autorisert som søk- og redningspersonell. Han bidrar mye for dem også, blant annet deltar han på temakvelder nesten ukentlig og er ofte ute på søk.

I tillegg er han ungdomspartileder for Generasjonspartiet – og han er også kvalifisert som erfaringskonsulent både innen barnevern og psykisk helsevern.

Gleden i øynene

Hva gir det ham så tilbake å være frivillig, både som natteravn og som førstehjelper?

– Det å se gleden i øynene på folk du har hjulpet, er fantastisk. Når vi er ute som natteravn har det for eksempel skjedd at vi må ringe foreldre som har kommet for å hente barna sine. Takknemligheten de viser for at

Erfaren natteravn: Kevin Guriby er 21 år, men allerede en erfaren natteravn. Her fra natteravning under Rælingen pride. (Foto: privat)

noen bryr seg, gir meg stor glede. Det samme gjelder om vi er ute på søk med Norsk Folkehjelp og finner noen. Da skjer det mye i de pårørendes hoder, påpeker Kevin.

Han legger til at han selv har vært i barnevernssystemet fra han var to til 18 år, i tillegg til å ha hatt ettervern i barnevernet. Dette er noe han føler hjelper når han snakker med folk i følsomme og vanskelige situasjoner, siden han har vært borti en del av det samme selv.

Mange fine folk

Om han skal oppfordre andre til å gå natteravn, så trekker han først frem at du møter så mange, nye, fine folk. Selv om en «vakt» kan være lang og noen ganger stille, andre ganger

hektisk, har de det likevel veldig hyggelig sammen.

– Det fine med natteravnene er også at du ikke har en spesiell posisjon eller et verv. Det er såpass lavterskel at det på en måte blir ekstra innbydende. Det har skjedd at jeg har gått forbi natteravnkontoret i Oslo og bestemt meg der og da for å bli med på en vandring, selv om jeg egentlig ikke hadde planlagt det og meldt meg på, sier han og legger til:

– Det passer definitivt godt for unge mennesker å være natteravn. Det gir deg en utrolig erfaring, der du får god kontakt med mange folk, også fra de ulike etatene. Det kan også være nyttig med tanke på utdanning og jobb senere.

Vandringsutstyr

Natteravnene lagerfører et begrenset antall utstyr som er nyttige under vandring. På denne måten har din gruppe mulighet til å bestille dette i små kvanta. Utstyret er gratis. Nedenfor ser du vårt utvalg:

Refleksvest

Ryggsekk

Bærenett

Midjetaske til for eksempel førstehjelpsutstyr

Rapportblokk

Drops

Førstehjelpstaske

Lommelykt

Produktenes farger og utseende kan variere fra bildene.

Gratis materiell kan bestilles på:

<http://www.natteravnene.no/bestilling-av-vandringsmateriell>

Ledig stilling

Er du engasjert, mål- og resultatorientert, har gode kommunikasjons- og samarbeidsevner – og ikke minst kunne du tenke deg å selge annonser til Natteravnmagasinet Gatelangs?

Ta i så fall kontakt med Norske Publikasjoner ved Jan-Erik Stockmann på epost: jan-erik@annonsepost.no. Se også: www.np-as.no

Trenger du noen å snakke med?

Alle har behov for svar på sine spørsmål, men det er ikke alltid lett å spørre noen du kjenner. Det finnes flere telefontjenester og nettsider hvor du kan finne god informasjon og hvor du har mulighet til å stille anonyme spørsmål.

Disse sidene kan også være til hjelp for foreldre og andre voksne som lurer på hva de unge er opptatt av.

Alarmtelefon for barn og unge - 116 111

Gratis nødtelefon for barn og unge.
Holder åpent når barneverntjenesten er stengt.
Døgnåpent hver dag.
Har også egen chat. www.116111.no

Amathea 906 59 060

Tilbyr gratis samtaler og rådgivning om alt som har med graviditet å gjøre.
Åpningstider telefon og chat: man-fre kl. 0830-11 og 1130-1530. (Stengt tirsdag ettermiddag.) www.amathea.no

Kors på halsen 800 333 21

For alle under 18 år som trenger en voksen å snakke med. Gratis og anonymt. Telefon, chat og mail:
Telefontid: man-fre kl. 14-22.
Chat: hver dag kl. 14-22
www.korspahalsen.no

Dopingkontakten 800 50 200

Gratis og anonym informasjonstjeneste for alle med spørsmål om doping.
Telefon og chat er åpent:
mandag - torsdag kl. 11-20.
<http://tinyurl.com/gotnvsvx>

Kirkens SOS 22 40 00 40

Gratis krisetelefon for alle som trenger noen å snakke med, uansett hva det er. Tlf: Døgnåpent.
Chat: se åpningstider på nett.
www.kirkens-sos.no

Ungdomstelefonen 40 000 777

Unge svarer unge på spørsmål om seksualitet, legning og identitet.
Tlf: tirs-tors kl. 18-22.
Chat: søn-tors kl. 18-22
www.ungdomstelefonen.no

RUStelefonen 915 08 588

Svarer og gir råd på alt rundt rusproblematikk.
Telefon og chat: Se åpningstider på hjemmesiden.
rusinfo.no

Hjelpetelefon for seksuelt misbrukte - 800 57 000

Gratis hjelpetelefon for seksuelt misbrukte i alle aldre og av begge kjønn.
Døgnåpent.
www.hfsm.no

Pårørendetelefon psykisk helse - 22 49 19 22

Nasjonal rådgivningstelefon for pårørende innen rus og psykisk helse.
Telefontid: Man-fre kl. 10-15.
www.lpp.no/for-parorende/

Barneombudet 22 99 39 50

Svarer på alle type spørsmål fra barn og unge under 18 år.
Tlf: man-fre kl. 09-15.
Ring eller send en epost:
post@barneombudet.no.
www.barneombudet.no

Vold- og overgrepslinjen 116 006

En hjelpelinje for deg som opplever vold eller overgrep i nære relasjoner.
Døgnåpent, gratis og anonymt.
www.volnjen.no

Foreldresupport 116 123 (tast 2)

En gratis og anonym chattetjeneste for omsorgspersoner til barn under 18 år.
Døgnåpent.
www.mentalhelse.no

Barnevakten.no

Hjelper foreldre til å delta aktivt i barnas mediehverdag gjennom å formidle nyansert informasjon, gode råd og nyttige verktøy.
www.barnevakten.no

Medietilsynet

Gir informasjon og tips om alt rundt barn og medier, dataspill, trygg nettbuk, digital mobbing, personvern mm.
www.medietilsynet.no

Rådgivning om spise- forstyrrelser - 948 17 818

Gir råd og veiledning til alle som har eller har hatt en spiseforstyrrelse og til pårørende. Ta kontakt på chat eller telefon: 948 17 818
www.nettros.no

Gatelangs dykker ned i arkivet og presenterer overskrifter som sto på trykk tjuv år tilbake i tid. De første årene het bladet «Respekt», men fra år 2010 fikk bladet navnet «Gatelangs». Titlene under er hentet fra det totalt 8. bladet som ble utgitt, nr. 3–desember 2005. (Første nummer kom ut i juni 2002.)

Kollektiv natt

Natteravnengruppene på Oslos vestkant kjører T-bane. Det er ikke latskap. Snarere tvert imot. Vi har snakket med koordinatoren for Natteravnene Oslo vest, Christian Strøm.

Julebordstria

Den norske julebordtradisjonen gir det norske folk nærkontakt med sine vikingrøtter. Vi gir deg rådene du bør ha på innerlomma.

Les om Natteravnene på nettet!

Siste nytt om vandringer, informasjon om organisasjonen og ferske nyheter. Natteravnene har landet i cyberspace. Adressen du kan gå til når er: www.natteravnene.no.

Fem råd for en tryggere bytur

Ikke ta pirattaxi

Ikke hør på musikk om du går alene nattestid

Oppsøk opplyste gater på hjemturen

Vær observant og våken

Forsøk å ta følge med venner, når det er mulig

Natteravnenes tips for en tryggere og hyggelig bytur:

Hold sammen – pass på hverandre og ikke la noen være alene

Planlegg hjemreisen:
Sjekk busstider, ha reservepenger til drosje og ha en god backup-plan (for eksempel overnattingsmuligheter hos venner, avtalt hjemkjøring, ha strøm på mobiltelefonen).

Unngå mørke og lite trafikkerte områder. Velger du å gå hjem – gå i opplyste og befolkede gater.

HVOR ER FLASKEN?

Hvor i Norge/verden befinner natteravnflasken seg på dette bildet? Vet du svaret? Send en mail til: gatelangs@natteravnene.no innen 1. februar 2026, så er du med i trekningen av en premie.

Løsning på hvor flasken var i forrige nummer var: Stavanger.

Følg oss også på Instagram og Facebook. Lik siden vår «Natteravnene» og følg med på aktuelle saker og ting som skjer.

Natteravnene takker gode samarbeidspartnere:

Securitas Technology
som støtter oss økonomisk.

Joh. Johannson
som gir oss gratis kaffe.

Egon Karl Johan
www.egon.no/restauranter/karl+johan
Som spanderer pizza.

Vy
som gir Natteravnene gratis transport til, fra og under vandring, samt ved arrangementer i Natteravnenes regi.

Mye tilbake: Frivillig arbeid handler ikke bare om å gi – man får utrolig mye tilbake også, sier ordfører i Tinn kommune, Kathrine Haatvedt (Ap).
(Foto: Tinn kommune)

Skaper trygghet og fellesskap

Ordfører i Tinn kommune, Kathrine Haatvedt (Ap), er glad for at frivilligheten står sterkt både i Norge og i hennes egen kommune. Hun tenker at frivillig arbeid fungerer som et lim i mange lokalsamfunn – og bidrar til å skape både trygghet og fellesskap.

Av Anette Haugen

Hvor viktig er frivilligheten for samfunnet?

– Frivilligheten står sterkt i Norge og i Tinn kommune, og det er noe jeg setter stor pris på ved samfunnet vårt. Nordmenn er flinke til å stille opp – enten det er som trenere i idrettslag, gjennom Røde Kors, i natteravngrupper eller på dugnader. Frivillig arbeid fungerer som et lim i mange lokalsamfunn og skaper både trygghet og fellesskap.

Kjenner du til om det finnes natteravngrupper i din kommune?

– Ja, det er en natteravngruppe i kommunen. Jeg synes de gjør en veldig viktig jobb. De bidrar til trygghet for ungdommene som er ute, og er til stede som voksne. Bare det at noen går i gatene våre og viser at de bryr seg, kan gjøre en stor forskjell. Her i Tinn har også den lokale veteranforeningen nylig meldt seg som natteravnere. Det synes jeg er veldig gledelig. Det å gå natteravn er også noe det snakkes positivt om i kommunen, noe jeg tror bidrar til rekruttering.

Har du selv gått natteravn?

– Jeg har ikke gått natteravn selv, men jeg kjenner flere som har gjort det. De forteller at det er en meningsfull opplevelse. Man får også et innblikk i ungdomsmiljøet og mulighet til å snakke med ungdom på en annen måte enn i hverdagen.

Har du selv deltatt som frivillig med andre ting?

– Ja, jeg har deltatt som frivillig i flere ulike sammenhenger. De siste årene har det stort sett vært ved lokale arrangementer og som vakt på klubbkvelder for barn på 1.-4. trinn. Det gir en god følelse å bidra, og man merker at det man gjør har verdi for andre. I tillegg bygger man nye relasjoner og får en sterkere tilknytning til lokalsamfunnet. Det gir også en ekstra verdi å delta frivillig når man er ordfører. Jeg får mange gode samtaler med de jeg er sammen med og blir enda bedre kjent med kommunen.

Noe du vil si til beboerne i din kommune om å delta i frivillig arbeid?

– Jeg vil oppfordre alle til å engasjere seg på en eller annen måte. Det trenger ikke å være store ting. Alt fra å hjelpe til et par timer i en vakt, gå tur med noen som trenger selskap eller bidra med praktiske oppgaver i en forening, kan ha stor betydning. Frivillig arbeid handler ikke bare om å gi – man får utrolig mye tilbake selv også, spesielt gjennom å bli kjent med andre. Hvis man er usikker på hva det frivillige arbeidet består i, kan man kontakte de som ber om frivillig innsats og få mer informasjon.

Vi støtter natteravnene!

BUNNPRIS

Stiftelsen UNI

Stiftelsen UNI
Gautadalsvei 21, 0349 OSLO

Telefon: 21 09 56 50
www.stiftelsen.uni.no

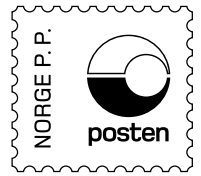
Et trygt samfunn Stiftelsen UNI støtter organisasjoner med samfunnsansvar

Hvert år deler Stiftelsen UNI ut ca. 30 millioner kroner til verneverdige prosjekter. Styret imøteser søknader som faller inn under stiftelsens formålsbestemmelse.

Stiftelsen UNI behandler søknader løpende gjennom hele året.

Stiftelsen UNI har som ideelt formål å fremme allmenntilgjengelig virksomhet innen skade- og miljøvern, for å bidra til en trygg utvikling i det norske samfunn. Stiftelsens bidrag skal i første rekke være økonomisk støtte til prosjekter og påskjønnelse til institusjoner og enkeltpersoner.

Returadresse:
Natteravnene
Christian Krohgs gate 10
0186 Oslo

Orkla

The Orkla logo consists of a stylized white starburst icon to the left of the word "Orkla" in a white, bold, sans-serif font.

**Takk for at dere
bidrar til et tryggere
nærmiljø.**

The background of the lower half of the page is a dark blue, starry night sky. It is decorated with numerous small, glowing yellow and white stars. Two large, intricate white snowflake graphics are positioned on the left and right sides of the sky.